

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **H. T.**, zastoupený Mgr. Umarem Switatem, advokátem se sídlem Dědinova 2011/19, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 5. 2018, č. j. OAM-181/ZA-ZA11-HA11-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 2. 2019, č. j. 1 Az 29/2018 - 58,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Rozsudek městského soudu

[1] Rozsudkem ze dne 26. 2. 2019, č. j. 1 Az 29/2018 - 58, zamítl Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) žalobu, kterou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 5. 2018, č. j. OAM 181/ZA-ZA11-HA11-2018. Tímto rozhodnutím žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14 a § 14a ani § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Městský soud dospěl k závěru, že pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 zákona o azylu neprokázal žalobce naplnění pojmu pronásledování, resp. odůvodněného strachu z pronásledování, neboť tvrzení žalobce, že situace v Alžírsku je pro něho životu nebezpečná, bylo založeno na incidentu z roku 2008, kdy alžírská tajná služba vtrhla do internetové kavárny žalobce a zadržela jeho bratra a dva kamarády. Žalobce sám nebyl tajnou službou jakkoliv osobně kontaktován, uvedl, že protivládní články nepsal, politicky aktivní nebyl a vzniklou situaci ve své internetové kavárně se nepokusil nijak řešit. Žalobce ani nesdělil jiné skutečnosti, pro které

by snad mohl být vystaven negativním jevům uvedených ve zprávách nevládních organizací, na které poukázal. Navíc žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu téměř po deseti letech od vstupu na území Evropské unie, přestože mu v dřívějším podání žádosti objektivně nic nebránilo.

[3] Městský soud se ztotožnil se žalovaným, že nebyly naplněny ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a a § 14b zákona o azylu. V průběhu správního řízení nebyla zjištěna žádná skutečnost, ze které by vyplývalo, že by byl žalobce v zemi původu vystaven skutečně hrozícímu nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, tedy nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Žalobce neuvedl ani v průběhu řízení nebyly nalezeny žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobci hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Žalovaný se také zabýval otázkou, zda žalobci hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Žalobce nebyl v době svého pobytu ve vlasti pronásledován z azylově relevantních důvodů, a pokud se o žalobce, dle jeho výpovědi, zajímala tajná služba, měl bezesporu podat vysvětlení, ve kterém by pravdivě odůvodnil, že se nikterak nepodílel na žádné činnosti namířené proti státu.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[4] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s.

[5] Stěžovatel namítl, že žalovaný nevycházel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci, neboť si neopatřil aktuální zprávy o zemi původu (například nejnovější zprávy organizací Human Rights Watch nebo Amnesty International), přitom politická i humanitární situace v Alžírsku je dlouhodobě napjatá a obecně známá. Hlavním problémem je neschopnost bezpečnostního a policejního aparátu reálně zajistit osobní bezpečnost stěžovatele, který měl v minulosti vážné problémy s tamními státními orgány. Stěžovatel byl v zemi původu pronásledován z důvodu projevu politických názorů na veřejnosti. V Alžírsku neexistuje svoboda projevu, veřejně projevené názory na politické dění jsou tvrdě trestány. Stěžovatel se důvodně obává o své zdraví i život, jelikož pobyt v alžírských věznicích je spojen s krutými tělesnými tresty. Stěžovatel má obavu z nelidského zacházení, mučení a bití.

[6] Pokud žalovaný neshledal u stěžovatele důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, pak mohl stěžovateli, s ohledem na jeho konkrétní situaci a situaci v zemi původu, udělit azyl z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu, případně doplňkovou mezinárodní ochranu dle § 14a téhož zákona. Výše uvedenými námitkami stěžovatele se nezabýval řádně ani městský soud. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek i rozhodnutí žalovaného zrušil a přiznal mu náhradu nákladů řízení.

[7] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž uvedl důvody, kvůli kterým neudělil stěžovateli ani jednu z forem mezinárodní ochrany. Žalovaný zdůraznil, že stěžovatel v průběhu správního řízení neuvedl, že by v zemi původu byl členem jakékoliv politické strany či organizace, taktéž se nezmínil o politických aktivitách, které by v Alžírsku veřejně provozoval a pro které by měl problém se státními orgány. S ohledem na uvedené žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační

pokračování

stížnost odmítl pro nepřijatelnost podle § 104a odst. 1 s. ř. s., nebo aby ji zamítl pro její nedůvodnost.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a osobou oprávněnou (§ 102 s. ř. s.). Stěžovatel je rovněž zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[9] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se zdejší soud zabýval její přijatelností ve smyslu § 104a s. ř. s. (k pojmu nepřijatelnosti viz zejména usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS). Kasační stížnost není přijatelná.

[10] Nejvyšší správní soud v první řadě posoudil, zda rozsudek městského soudu trpí tvrzenou nepřezkoumatelností. S touto námitkou se však neztotožnil, neboť z rozsudku je patrné, jaký skutkový stav vzal krajský soud za rozhodný, jak uvážil o pro věc zásadních a podstatných skutečnostech, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností a proč považuje právní závěry stěžovatele za nesprávné (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 – 130, č. 244/2004 Sb. NSS nebo rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 – 52).

[11] Námitky stěžovatele jsou přitom formulovány pouze obecně, přičemž Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalovaný a městský soud se zabývali všemi námitkami stěžovatele a dostatečně je vypořádali. Za pochybení městského soudu nelze považovat, že aproboval závěry žalovaného (k tomu srov. rozsudek NSS ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, č. 1350/2007 Sb. NSS), jehož rozhodnutí považuje Nejvyšší správní soud rovněž za zcela přezkoumatelné.

[12] Nejvyšší správní soud se neztotožnil s námitkou stěžovatele, že žalovaný nezjistil dostatečně skutkový stav. Z rozhodnutí jasně plyne, že žalovaný zohlednil všechny skutečnosti, které vyšly najevo z pohovoru k žádosti stěžovatele o mezinárodní ochranu ze dne 26. 2. 2018, při seznamování se s podklady dne 25. 4. 2018 a v neposlední řadě ze zpráv o situaci v Alžírsku [Výroční zpráva Human Rights Watch 2018 ze dne 18. 1. 2018, Výroční zpráva Amnesty International 2018 ze dne 22. 2. 2018, Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických o dodržování lidských práv v roce 2016 ze dne 3. 3. 2017, Informace MZV ČR ze dne 9. 6. 2017 na téma „Hnutí za autonomii Kabýlie (MAK), postoj alžírských státních orgánů vůči ateistům, situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí“, Informace OAMP na téma „Bezpečnostní a politická situace v zemi Alžírsko, stav: červenec 2017“ ze dne 20. 7. 2017].

[13] Pokud stěžovatel namítá, že žalovaný vycházel z nedostatečně aktuálních zpráv, Nejvyšší správní soud tento názor nesdílí. Rozhodnutí žalovaného bylo vydáno dne 21. 5. 2018 a zprávy, z nichž žalovaný vycházel, pocházely z především z roku 2017 a 2018, přičemž nejnovější zpráva pocházela z února 2018, což lze stěží považovat za neaktuální. Pokud měl stěžovatel za to, že se v daném období staly zásadní skutečnosti, které by způsobovaly neaktuálnost informací

vyplývajících ze zpráv, měl možnost na to žalovaného upozornit při seznamování se s podklady, případně předložit podklady své. To však neučinil.

[14] K samotnému neudělení ani jedné z forem mezinárodní ochrany stěžovatel konkrétně namítl, že když mu nebyl udělen azyl podle § 12 zákona o azylu, mu měl být, s ohledem na okolnosti jeho případu, udělen humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu či doplňková ochrana ve smyslu § 14a citovaného zákona.

[15] V této souvislosti nelze přisvědčit ani námitce, že žalovaný a následně i městský soud se nedostatečně zabývali otázkou dlouhodobě nepříznivé bezpečnostní situací v zemi původu stěžovatele, což by mohlo být relevantní z hlediska možného udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že v rozhodnutí žalovaného je podrobně popsáno, z jakých podkladů žalovaný vycházel a z jakých důvodů dospěl ke svým závěrům.

[16] Nejvyšší správní soud k otázce humanitárního azylu dále poukazuje na ustálenou judikaturu, podle níž na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je otázkou správního uvážení, které soud přezkoumává pouze v omezeném rozsahu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 - 38, a ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48). Míra volnosti žalovaného při zvažování důvodů pro udělení humanitárního azylu je limitována především zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického právního státu (srov. např. rozsudek nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55). Humanitární azyl lze udělit v případě hodném zvláštního zřetele. V již zmiňovaném rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, Nejvyšší správní soud uvedl: *„Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautele předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrné „nehumánní“ azyl neposkytnout. (...) Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.“* Nic takového stěžovatel ani netvrdil. Důvodem podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany přitom zjevně byla pouze stěžovatelova snaha o legalizaci jeho dlouholetého neoprávněného pobytu na území ČR. Tato snaha však nemůže být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany a není ani dostatečným důvodem pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu (viz například rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 - 69, ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004 - 44, č. 397/2004 Sb. NSS, ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004 - 94, či ze dne 29. 6. 2018, č. j. 7 Azs 165/2017 - 19).

[17] Z výše uvedeného je patrné, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na stížní námítky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání.

pokračování

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost stěžovatele nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

[19] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. července 2020

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu